

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIŲ E. SABUČIO, K. VILKAUSKO,
T. BIČIŪNO, V. TARGAMADZĖS, V. KANOPOS IR L. JONAIČIO 2021 M.
BALANDŽIO 16 D. PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS
VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4714(2)**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. balandžio 28 d. sprendimo Nr. SV-S-90 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.23 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė

n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos Seimo narių E. Sabučio, K. Vilkausko, T. Bičiūno, V. Targamadzės, V. Kanopos ir L. Jonaičio 2021 m. balandžio 16 d. pasiūlymui dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4714(2) (toliau – Pasiūlymas) dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, kad tokie esminiai mokesčio elementai kaip mokesčio objektas, mokestinių santykių subjektai, jų teisės ir pareigos, mokesčio dydžiai (tarifai), mokėjimo terminai, išimtys ir lengvatos, baudos ir delspinigiai turi būti nustatomi įstatymu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. rugsėjo 2 d., 2006 m. rugsėjo 26 d., 2007 m. lapkričio 29 d. ir 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimai), todėl konkrečių maisto produktų, kurie būtų apmokestinami taikant lengvatinį pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) tarifą, sąrašas negali būti pateiktas įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Be to, sudarant tokį sąrašą, turi būti aišku, pagal kokius kriterijus maisto produktai priskiriami būtiniausiems maisto produktams. Pasiūlyme siūloma remtis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. V-641 „Dėl Nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties metu rekomenduojamo maisto produktų asortimento ir vieno gyventojo paros suvartojimo normos patvirtinimo“, tačiau šis įsakymas priimtas siekiant užtikrinti maisto produktų paskirstymą gyventojams nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties metu ir į jį įtraukti tokie maisto produktai, pavyzdžiui, sausos bulvių košės, pieno milteliai, margarinas, cukrus ir panašiai, kurių priskyrimas būtiniausiems maisto produktams ir jų vartojimo skatinimas nustatant jiems lengvatinį PVM tarifą abejotinas asmens ir visuomenės sveikatos tikslais.

2. Kadangi į šio nutarimo 1 punkte minimą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymą įtrauktos prekės apima beveik visas maisto produktų kategorijas, šias kategorijas visa imtimi įtraukus į būtiniausių maisto produktų sąrašą ir nustačius joms lengvatinį 9 procentų PVM tarifą, Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas per metus galėtų

netekti iki 326 mln. eurų pajamų iš PVM, iš jų dėl PVM lengvatos taikymo ekologiškiems ir pagal nacionalinę žemės ūkio bei maisto kokybės sistemą pagamintiems produktams valstybės biudžeto netekimai sudarytų apie 3,4 mln. eurų per metus. Jei šie pajamų netekimai nebūtų kompensuojami tuo pačiu dydžiu kitomis pajamas didinančiomis ar išlaidas mažinančiomis priemonėmis (pavyzdžiui, naujo mokesčio įvedimu, mokesčio bazės išplėtimu, kitų ilgalaikių išlaidų mažinimu ir panašiai), tai lemtų valdžios sektoriaus skolos vidutiniu laikotarpiu augimą ir finansų tvarumo problemas ilgalaikėje perspektyvoje.

3. Gali būti nepasiektas Pasiūlyme nurodytas tikslas – sumažinti maisto produktų kainas ir taip paskatinti tų produktų vartojimą, nes praktika rodo, kad prekės ir paslaugos, kurioms taikomas sumažintas PVM tarifas, iš esmės nepinga (pavyzdžiui, nuo 2019 m. sausio 1 d. nuo 9 iki 5 procentų sumažinus laikraščiams, žurnalams ir periodiniams leidiniams taikomą PVM tarifą, 2019 m. sausio mėn. šių prekių kainos turėjo sumažėti 3,7 procento, tačiau statistinė analizė rodo, kad 2019 m. sausio mėn., palyginti su 2018 m. gruodžio mėn., tokių leidinių kainos padidėjo 3,8 procento. Kitais 2019–2021 m. mėnesiais tokių leidinių kainos nuolatos augo: 2021 m. kovo mėn. laikraščių ir periodinių leidinių kainos buvo 17,8 procento didesnės nei 2018 m. gruodžio mėn., t. y. dėl kitų nei mokestiniai veiksniai šių prekių kainos padidėjo 22,3 procento).

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras